

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 2 czerwca 2019 r.

BON.VII.053.10.2019.UK
DDP.II.053.35.1.2019.NK

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) w związku z petycją z dnia 27 marca 2019 r. Polskiego Stowarzyszenia Osób z Celiakią i na Diecie Bezglutenowej w sprawie wprowadzenia odpowiednich regulacji prawnych i pomocy dla osób chorych na celiakię uprzejmie informuję co następuje.

Choroby przewlekłe mogą stanowić podstawę do uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności (dla dziecka do 16 roku życia) lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osoby powyżej 16 roku życia). Orzeczenia te są wydawane przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.), dalej jako „ustawa o rehabilitacji”. Należy jednak podkreślić, że sama choroba nie jest podstawą do wydania orzeczenia. Każdy stan zdrowia osoby ubiegającej się o wydanie orzeczenia jest oceniany przez zespół biorący pod uwagę określone kryteria, ustalone w szczegółowych regulacjach: w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 139, poz. 1328, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16. roku życia (Dz. U. poz. 162, z późn. zm.). W przypadku dzieci, przy dokonywaniu oceny, istotne jest: przewidywany okres trwania upośledzenia stanu zdrowia, niezdolność do zaspokajania podstawowych potrzeb powodujących konieczność zapewnienia stałej opieki lub pomocy i znaczne zaburzenie

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

funkcjonowania organizmu wymagające systematycznych i częstych zabiegów. Rozporządzenie określa również szczegółowe stany chorobowe uzasadniające konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku. W odniesieniu do osób dorosłych standardy w zakresie kwalifikowania do znacznego, umiarkowanego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności zawierają kryteria określające skutki naruszenia sprawności organizmu powodujące m. in. niezdolność lub obniżenie zdolności do wykonywania pracy, potrzebę udzielania pomocy w pełnieniu ról społecznych, czy też konieczność sprawowania opieki. Przy kwalifikowaniu do stopnia niepełnosprawności bierze się pod uwagę zakres naruszenia sprawności organizmu spowodowany przez wymienione w rozporządzeniu choroby.

Należy ponadto podkreślić, że każda osoba jest oceniana, przez zespół do spraw orzekania, indywidualnie, w zależności od psychicznych, społecznych czy też zawodowych ograniczeń funkcjonalnych. Określona choroba nie kwalifikuje automatycznie do wydania orzeczenia. Każdy przypadek jest jednostkowy, wymagający wnikliwej oceny zespołu, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną. Naruszenie sprawności organizmu nie zawsze również powoduje ograniczenia w codziennym funkcjonowaniu. Natomiast orzekanie o niepełnosprawności jest przede wszystkim oceną tych ograniczeń.

Osoba chorująca na celiakie, jeżeli spełni określone w przepisach kryteria, może zostać zakwalifikowana jako osoba niepełnosprawna i tym samym skorzystać ze wsparcia przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych, oferowanego m. in. przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub skorzystać z systemu ulg, gwarantowanych przez niektóre ustawy (m. in. z ulg na przejazdy środkami transportu zbiorowego).

Należy jednak wskazać, że środki PFRON przeznaczone są przede wszystkim na szeroko rozumiane wsparcie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Trudno w tych kategoriach traktować dopłatę do zakupu specjalistycznej żywności, o co zabiegają autorzy petycji. Również przyznanie stałego comiesięcznego zasiłku (na zakup żywności) należałoby rozpatrywać w kontekście indywidualnej sytuacji osoby chorującej na celiakie i wysokości jej dochodów.

W związku z powyższym, osoba chorująca na celiakie, aby skorzystać z instrumentów wsparcia określonego w ustawie o rehabilitacji, powinna uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Ponadto, podobnie jak inne osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, zależnie od potrzeb, osoby z celiakią i na diecie bezglutenowej oraz ich rodziny mogą zostać objęte pomocą ze świadczeń z pomocy społecznej, przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.), w tym z pomocy pieniężnej jak i niepieniężnej.

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Do jej zadań należy wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.

Za jedną z takich potrzeb może być uznana potrzeba zakupu niezbędnych artykułów spożywczych specjalnego przeznaczenia. Osoba, której sytuacja finansowa nie pozwala na ich zakup może wystąpić do ośrodka pomocy społecznej, właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania o stosowne świadczenie, do którego należą: zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy oraz zasiłek celowy po warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.

Zasiłek celowy, który może być przyznany wyłącznie osobie, która nie przekracza określonego w ustawie o pomocy społecznej kryterium dochodowego (obecnie jest to kwota 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz kwota 528 zł dla osoby w rodzinie)

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi. Może też być przyznany zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

11. z up. **MINISTER**
Krzysztof Michalkiewicz
SEKRETARZ STANU

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI